

Több mint kétezer generikus orvosság tűnhet el újra a romániai piacról – Módosítanák a clawbackadót

Nehéz beszerezni a gyógyszereket

A clawbackadó kiszámítási módjának módosítását sürgetik a romániai gyógyszergyártók, akik szerint több mint kétezer olcsó orvosságot lesznek kénytelenek kivonni a forgalomból. Szakértők szerint mindenképpen változtatásra szorul a gyógyszerellátás rendszere.

Miközben az elmúlt két évben már legalább kétezer terméket kivontak forgalomból, további 2300 generikus gyógyszer eltűnhet a romániai piacról – kongatják a vészharangot a hazai gyógyszergyártók. A Generikus Gyógyszergyártók Szövetsége szerint a következő időszakban legalább 2300 olcsó orvosságot lesznek kénytelenek kivonni a forgalomból, a legtöbb esetben többnyire olyat, amelyet Romániában gyártanak. A generikumokat (olyan gyógyszerek, amelyek ugyanazokat az aktív hatóanyagokat és ugyanolyan mennyiségben tartalmazzák, mint egy már engedélyezett gyógyszer) előállító romániai gyógyszergyártók arra kérik a bukaresti egészségügyi és pénzügyminisztériumot, hogy vezessek be a referenciaár alapján számolt differenciált clawbackadót (az adó nem alapján a romániai gyógyszerforgalmazók negyedévente eladásai függvényében többletadót kell fizessenek), hasonlóképpen azzal, hogy növelték, az inflációhoz igazították az egészségbiztosítási pénztár költségvetését. Arra figyelmeztetnek, az inflációs kiigazítás még nem elég arra, hogy kivédje az olcsó gyógyszerek eltűnését, melyeket 8,5 millió beteg használ, és amelyeknek a többségét az országban gyártják.

A gyógyszergyártók szerint a clawbackadó referenciaár szerinti differenciált kiszámítása gyakorlatilag semmilyen hatást nem gyakorolna az állam bevételeire, ellenben ösztönözne az olcsó orvosságok piacra tartását. A gyártók felhívják

a figyelmet, hogy jelenleg az illetéket nem gyártási, hanem eladási ár alapján vetik ki, így az olcsó gyógyszerekre nagyobb befolyással bír. A termelők szerint ki kell küszöbölni az általuk méltánytalannak tartott helyzetet, hogy az olcsóbb gyógyszer adója sokkal magasabb, mint a drágábbé: a 25 lejnél olcsóbb orvosság esetében például a clawback 34, míg a 3000 lejnél drágább termékek esetében már csak 24 százalékos.

Újra kell gondolni a rendszert

Vass Levente, a bukaresti képviselőház egészségügyi szaktanácsadójának titkára szerint változtatni kell a rendszeren, hogy jobb legyen a gyógyszerellátás a betegek számára. Az RMDSZ Maros megyei képviselője kérdéseinkre rámutatott, jogos a felvetés, miszerint a generikus gyógyszereket támogatni kell, hiszen azok olcsóbbak. A szakpolitikus úgy véli, az egészségügyi minisztérium és az egészségbiztosítási pénztár is tisztában van azzal, hogy a rendszer újragondolásra, átszervezésre szorul, az intézmények pedig szerinte rendelkeznek a megfelelő eszközzel és tudással, hogy ezt megtegyék. Vass Levente emlékeztetett, hogy Románia 2009-ben vezette be a clawbackadót, a válság utáni inséges esztendőben azonban a pénzügyminisztérium az ebből befolyt pénzt nem az egészségügyi kiadásokra, hanem a költségvetési hiány fedezésére fordította. A képviselő ugyanakkor arra is felhívta a figyelmet, hogy a

clawback világszerte olyan egészségpolitikai eszköz, amivel a termelők és a kereskedők által generált gyógyszer-tulajdonosi visszatérítést, „Statistikai adatok, betegségek mutatók alapján meg lehet határozni, hogy egy ország lakosságának mennyi gyógyszert kell fogyasztania, és mennyi felett minősül túlfogyasztásnak, amire a lakosságot reklámokkal készítik, az orvosokat pedig az ügynökök próbálják rábeszélni. A clawback éppen arról szól, hogy ha megkérdezzük az eladás, nagyobb az államkasszába befizetett összeg” – részletezte az orvos-politikus. Vass Levente megismételte: újra kell gondolni a rendszert, hogy nyolc év elteltével immár gördülékenyebb legyen a gyógyszerellátás.

Lassan a drága gyógyszer is hiánycikk

Eközben már nemcsak az olcsó gyógyszereket, hanem a drágábbakat is egyre nehezebb beszerezni Romániában. Szabó Péter, a Kovászna Megyei Gyógyszerész Kamara elnöke megkeresésünkre kifejtette, a gyártók a referenciaár és a clawbackadó miatt is egyre kevesebb terméket dobnak a piacra. „Arra panaszkodnak, hogy a Romániában meghatározott referenciaár sok esetben kétszer-háromszor alacsonyabb, mint a nyugat-európai országokban, gyakran veszteséges a forgalmazás, az előállítási árat sem tudják kihozni. Mi azt látjuk, hogy hetekre, akár egy hónapra is eltűnik egy-egy gyógyszer, minden kategóriában hiány mutatkozik” – részletezte a főgyógyász. Elmondta, hiába rendelnek, mert késve, vagy csak a töredékét kapják meg.

„Egy gyógyszerügynök hatáskörébe általában három megye tartozik, ami legkevesebb 300 patikát jelent. Mindegyik rendel egy termék-ből tíz dobozzal, közben az ügynök kap a lerakattól ötvenet. Azt sem

tudja, hogyan ossza szét” – mutatott rá Szabó Péter. Ez a helyzet azzal jár, hogy a betegek kénytelenek sorra venni a patikákat, hogy megtalálják a szükséges orvosságot, és mindez vidéken még nagyobb erőfeszítéssel jár. Erdővidéken például húsz kilométeres körzetben található három gyógyszerár, ha pedig a beteg ezekben nem találja meg a felírt gyógyszert, kénytelen beutazni a legközelebbi városba, viszont ott sem biztos, hogy mindig sikerrel jár. A háromszéki főgyógyász szerint az a legsúlyosabb, hogy nem is körvonalazódik a megoldás. „Miközben a minisztérium és az egészségbiztosítási pénztár jelmondata az, hogy a beteg mindenképpen, el kell fogadniuk, hogy a gyártók számára a profit van mindenek felett. Ezt muszáj figyelembe venni, hogy biztosított legyen az ellátás” – hívta fel a figyelmet a szakember.

BÍRÓ BLANKA
FOTÓ: PÁL ÁRPÁD

A gyógyszerész kamara illetékesek szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a gyártókat a profit hajtja

BALOGH
LEVENTE

Ukrajna példát mutat: hogyan viselkedjünk ordenáré diktatúráként

Miközben Ukrajna hivatalosan az európai uniós és NATO-csatlakozás felé kacsintgat, a kijevi kormány továbbra is meglehetősen érdekes stratégiát alkalmaz, hogy kiközvetesse az ország útját a demokratikus alapértékek, az emberi és – legalábbis elviekben – a kisebbségi jogok tiszteletben tartásán alapuló intézményekbe. Ukrajna ugyanis egyre agresszívebben viselkedik úgy, mint a virtigli náci vagy kommunista országok, amelyekben a működés alapértelmezett elemét képezte a polgárok egy részének származás alapján történő listázása, megfélemezése, fenyegetése és zaklatása.

Emellett – minden bizonnyal az európai értéknek minősülő tolerancia jegyében – a nem ukrán nemzetiségű diákok anyanyelvén való tanulás ellehetetlenítésének céljával elfogadott oktatási törvény mellé most egy nyelvtörvény is készül, amely drasztikusan korlátozná az őshonos közösségek anyanyelv-használatát a hivatalokban. Míg ez utóbbiak az összes kisebbség ellehetetlenítését szolgálják, az egyes kisebbségi polgárok listázásával és zaklatásával csupán a magyarokat „tüntetik ki” – legalábbis egyelőre.

A kormány és Petro Porosenko elnök a jelek szerint úgy értékeli, hogy a jövő évi elnöki- és parlamenti választások előtt valamilyen sikert kellene felmutatni. Mivel azonban az ország keleti részében az oroszokkal zajló fegyveres konfliktusban ilyen

fejlemény nincs kilátásban, úgy döntöttek hát, hogy gyorsan gerjesztenek egy másik konfliktust, amelyben nagyobb eséllyel győzhetnek. Legalábbis ezt hiszik.

A stratégia átlátszó, mint az, hogy az Ukrajnát az elmúlt évtizedekben tönkretető oligarchák közül azért lehet éppen Porosenko hatalmon, mert úgy döntött: a következőkben éppen Nyugat-, főleg pedig Amerika-barát politikust fog játszani. Kipécézték egy kis szomszédot, amely éppen konfliktusban áll az EU jelenlegi ideológiai vezetőivel, és mesterségesen tovább gerjesztették az egy ideje amúgy is meglévő konfliktust.

A beregszászi konzulátuson egy állampolgári eskütételen készített rejtett kamerás felvétel egyértelműen titkosszolgálati akció, és egyértelműen a magyar–ukrán konfliktus elmélyítésének kiprovokálására célozta. Annak nyomán ugyanis a kijevi külügy – az előre megírt forgatókönyv alapján – légből kapott érvekre hivatkozva kiutasította a magyar konzult, mintha Ukrajnában súlyos bűncselekmény volna más ország állampolgárságának felvétele.

Pedig ez nincs így, és ezt a héten éppen az Ukrán Biztonsági Szolgálat ismerte el, amikor közölte: az ukrán törvények alapján nem vonható felelősségre a kettős állampolgárok. Mindeközben azért tovább zajlanak a magyarok megfélemlítését célzó akciók. A parlament honlapján elin-

dított, a magyarok Magyarországra való deportálását követelő petíciótól legalábbis tudomásunk szerint eddig az ukrán kormány pártok egyike sem határolódott el. Ugyanilyen felháborító, hogy egy szélsőjobb oldali szervezet, a Mirotvorec (ami magyarul Béketeremtőt jelent, de pontosan annyi köze van a békéhez, mint az 1984 című regényben az Igazság-minisztériumnak az igazsághoz) magyar állampolgársággal rendelkező kárpátaljaiakról készült, törvénytelen listája alapján az ukrán állami hatóságok nem azt a szervezetet vonják felelősségre, amely visszaél a polgárok adataival, hanem a listát felhasználva átvilágítják az érintetteket.

Es ne feledkezzünk meg arról sem, hogy egyre több magyar értelmiségit – helyi tisztviselőket, újságírókat – vegzálnak pitiáner módon, hosszasan várakoztatva őket a határon, ugyancsak egy lista alapján. A legújabb támadást pedig egy ukrán képviselő indította, aki betelepítéssel fordítaná meg az etnikai arányokat Beregszászon. Márpedig az ország keleti részén zajló állóháború ide vagy oda, ilyesmit csakis egy utolsó, ordenáré diktatúra követ el a polgárai ellen.

A helyzet viszont az, hogy Kijev alighanem rosszul választotta meg az aktuális „mumust”, akit könnyen legyőzhet. Magyarország ugyanis az EU és a NATO tagjaként annyiban előnyösebb helyzet-

ben van, hogy mindaddig megvétőzhatja az ukrán csatlakozást, amíg az ukrán hatóságok üldözik a magyarokat. Jó lenne persze ebbe más uniós tagállamokat is bevonni – a több százézer ukrán román közösség miatt a legkézenfekvőbb már csak azért is Románia lenne, mert Bukarest már az oktatási törvény ellen is fölemelte a szavát. És bár Kijev az ukrán románokat nem zaklatja úgy, mint a magyarokat, egyrészt ez bármikor megváltozhat, másrészt a fasisztoid oktatási törvény után az ugyanolyan fasisztoid nyelvtörvény ugyanúgy sújtaná az ukrán román közösség tagjait is.

Tudjuk persze, hogy mind az EU-, mind a NATO tagországai között szép számmal akad olyan, amely enyhén szólva is szelektíven alkalmazza az amúgy mindkét szervezetben alapértéknek számító emberi és kisebbségi jogi előírásokat. Viszont az újonnan csatlakozni kívánó országoktól rendszerint megkövetelik a tiszteletben tartásukat, ezért egyértelmű: Ukrajnát mindenképpen rá kell szorítani arra, hogy az esetleges csatlakozás feltételként hagyja abba magyarok vegzálását, és szavatolja a kisebbségek oktatási és anyanyelvhasználati jogait. Azokat ugyanis még az sem írhatja felül, hogy a kijevi kormány az orosz befolyás terjesztésének egyetlen akadály szerepében tetszeleg.